

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 3. tripartita. De eadem Epistola Dominicæ I. Adventus: Fratres hora est nos de somno surgere, &c. Praxis brevis plebi in Adventu insinuanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Domini inferre. Beatus qui instat negotioris non dormit, sed lucra ad iungere, merita meritis cumulare non cessat, ut provisionem faciat, qua possit vivere tota aeternitate. *Quasi natus in littore à longe porians panem suum.* Beatus qui instat operari & architecti inconfutibilis semper ædificat domum & templum Domino, dicens cum Propheta: *Si ascendero in lectum: Stratis me: si deiero somnum: uultu meo, & palpebris meis dormitacionem, donec inueniam locum Domino: tabernaculum Deo iacob.* Nos utique omnes, si vere Christiani sumus, Milites sumus, Agricola: Negotiatores, Architecti, Operari, & ierui qui iubemur a Domino vigilare, nam & scriptura hanc vocem passim inculcat: *Vigilate.* Propheta: *Evangelista, Apostoli* monent frequentissime nos a somno surgere, & vigiles esse. *Beatus qui vigilat;* *S. Amb.* *Et custodis vestimenta sua, ne ambulet nudus.* *Certa l. 5. de fide iudicis momenta nescimus, ut semper tamquam in cap. 8. S. excubitis constituit, & quidam virtus u specula collo-* *Chryl.* *cati peccandi conuersationem de sumus, ne nos in- ser. 23.* *ter uia dies Domini deprehendat. Vigiliis ad omnia esse salutaris nullus ignorat: plus vigilare, plus uiuere est, nam quid moris magis simile quam dormientis aspectus? Rex per vigiliis huius precaret infidias. Miles nocturnos impetus castra per nocturnatione propellit. Nauta vigilando in certis uias intrat. Pastor adiungit noctes diebus, ne qua lupa in gregem grassandi praebeat occusio, Pastor solers per aures noctis somnium praeuenit.*

E ADEM DOMINICA.

Lect. 3.
Cur nunc
sit sur-
gendi
tempus
Et quid
Christia-
no nunc
facien-
dum.

Frater, hora est nos de somno surgere, &c.
Rom. 4

PARS I.
1. Surgen-
dum ob
Galli ca-
ntum qui
ternus est
Et trip-
lex.

Dicimus primo, tempus esse surgendi, dum Gallus inuicem edit cantum, dici lucis que indicem. Maxime si tertius Galli cantus iam insonuerit, torpor omnis excutiendus est. Triplicem nempe cantum edere solet, primum post medium noctem, secundum in aurora, tertium illucente iam die. Dicimus igitur nunc tempus esse surgendi, quando quidem triplex ille cantus Galli aures nostras pervalerit, ut nos excitaret, & erigeret. Primum itaque Gallinicum quod auditur in profunda adhuc nocte, voces sunt Prophetarum, qui in tenebris legis praesentientes adventum Christi, tamquam solis ex alto orientis clamant & excitant nos, ut cum gaudio serenam gratiam lucem excipiamus. Audi istam in umbra & nocte legis lucem hanc annunciantem clamore continuo. *Propter Sion non tacebo propter Ierusalem non quietam, donec egrediaturni sibi ador iustus eius.* *Quartus Dominum dum inueniri potest, in uocato eum dum prope est, prope est ut ueniat tempus eius. Et miserabitur Dominus Iacob. Et Israel saluabitur. Consurge consurge, in aere fortitudine tua Sion; Exutere de pulvere, consurge, sede Ierusalem, solve vincula*

Isa. 62.
Isa. 50.
Isa. 14.

coll. tus capite Filia Sion. An non haec sunt voces Galli, dormientes cum morere ac pulvere iacentes excitantis, ut oculos aperiant ad lucem, ut leuent capita sua, & cum gaudio suscipiant appropinquantem gratiam & redemptionem?

Secundum Gallinicum quod in aurora resonat, vox est Joannis, ille enim multiplicem vocem dedit ad excitandos formentes, ut iam omnino proximam Christi gratiam & lucem adipererent. Aurora igitur tunc erit, lucis scilicet exordium, quando ipse in solitudine clamabat: *Penitentiam agite, appropinquauit regnum caelorum. Parate uiam Domini, rectas facite uias eius.* *Matt. 3.*

Et uoce & digito demonstrabat Solem & Lucem, dum demonstrabat Christum. Ipse erat lucerna ardens & lucens ante Dominum: ipse erat Gallus, praecursor diei aduentum, excitans caligantes ante oculos, ad ferendum, lucis aspectum. Unde & uox eius in aduentu Domini, continuo in Ecclesia auditur, & repetitur, ut nos excitet & porat.

Tertium Gallinicum orto iam die, vox est Apostolica, vox quoque Praedicatorum Apostolico munere fungentium, & missarum Gallorum edito & loco concinentium. *Frater, hora est nos de somno surgere. Abijcimus opera tenebrarum, induamur arma iustitiae. Sicut in die honeste ambulamus, nos praesens, dies autem appropinquauit, &c.* Ecce quomodo Praeco diei iam sonat.

*Surgamus ergo stremus,
Gallus jacens excitat,
Et somnolentes increpat,
Gallus negans arguit.*

Dicitur dæmon odisse plurimum Galli cantum, Galli ob rationes varias. Prima est, quia ille nos ad Deum Deum laudem excitat, & illo canente omnis errorum choros uiam nocendi deserit, malitiamque quam nox suo uelo contexerat, dissipat, indicans adesse lucem. Secunda est, quia Christi resurrectioni coniungit circa cantum Galli, per illum autem resurrectionem, cuius tunc meminit cogit, ipse perfecte prostratus fuit & deiectus. Tertia, quia etiam tunc meminit cogit penitentiam, & factum ymarum Petri, quas fudit Gallo monente, non solum mox a peccato, sed etiam tota uita uia, Galli uoce dolorem renouante, ut testatur S. Clemens. Doleat ergo dæmon talem sibi praedam tunc ereptam, e jusque exemplis & meritis multos sibi eripi adhuc modo. Quarta, quia Leo Gallum canentem omnino timet, & ad eius aspectum perhorrescit: unde Lucretius de Gallo canit.

Quis neque eant rursus contra consistere Leones. Gallum *Leo si-*
Timet ergo Gallum hic Leo rugiens, dum circumquirit quem deuoret, timet & ejus uocem met, sed maxime uocem odit eorum qui Galli uocem in Ecclesia obeunt clamantes: *Hora est nos de somno surgere, uox praesens, dies appropinquauit quia scilicet, uox haec illorum dissipat tenebras, fugat crimina aperit oculos, praedam ei multam eripit, & relin-*

rectionis Christi facit esse confortes. Petroque illos per penitentiam confociat. Unde de hac voce Galli rectissime illud eccineris.

*Gallo tamen spes redit
Egru salus resurgit,
Muro latronu conditur,
Lapsi fides reuertitur.*

PARS II
Dicanus secundo, tempus esse surgendi, quando quis alicujus auctoritatis ad otium pulsat, & ingressum petit: indecorum enim est si te inveniat jacentem in strato, is quem honorifice oporteret excipere. An non hoc sacro tempore Dominus noster ad nos vult ingredi, ut donis & opibus caelestibus, excipientes se cumulet, ut animas nostras sanctificet, & benedictione repleat. Inspiciens igitur est & ingratus qui venienti obviam non procedit; & de somno confurgens, domum suam non exornat, aptumque locum ad eum excitandum non preparat omni cum assidua. Nec tamen designatur ipse etiam ad dormientes accedere, & vocare, pulsare, ut eos tandem excitet: Ego sto ad os tuum & pulso, si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, & convivabo cum eo, & ipse mecum. Quibus verbis significat se sua clementia & gratia nos praevenire, & pulsare ad otium cordis, ut nos a somno desidia, vel peccati excitet; nam eor nostrum per desidia & peccatum quodammodo illi clausum. In arbitrio autem hominis est aperire, hoc est, inspirationem & gratiam, qua mentem pulsant Dominus, admittere vel respuere, cooperari vel dissimulare.

Christi clementia erga homines.
Apoc. 3.

Merces autem aperientis erit, quod dignabitur Dominus intrare per gratiam sanctificantem, hospitiumque suum eorum & delictis spiritualibus beatum facere, & quasi cum fido amico familiariter conversari. Pulsat itaque Dominus per illuminationem intellectus, & impulsu voluntatis, ut excitetur homo ad bonum, spemque & desiderium caelestium ei immittit ad hunc effectum. Vocat & pulsat fortiter, non solum per inspirationes, sed etiam per graves conscientiae remorsus, imputando mortis, iudicii, gehennae terrores. Haec omnia vocem & strepitum cordis ad os trum edunt, quibus excitetur & insigetur ad aperiendum, & removendum pessimum, sive omne obstaculum Creatoris & Redemptoris sui. Hodie ergo si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, sed omni exequo sopore & torpore, cito occurrere ei, oblatam gratiam obvisis ulnis amplectentes. Nolite respondere verba lenia & somnolenta, modo, ecce modo sine paululum; ne mox pertranseat, & sero nimis sum requiratis, transitumque ejus lugatis. Sponsa tardans aperire Sponsi, cum postmodum aperire volens, pertranxisset advertit, non sine maerore fuit. Profecto hoc tempore omni anima fideli in clamat pulsans, & a somno excitans.

Psal. 94.

Aperi mibi foror mea sponsa, quia caput meum plenum est rore, & cinctum meo pleni guttu nocturnum. Quid est caput meum plenum est rore; Forsitan

Cant. 5.
Rationali, Evang.

vult dicere, quod totus plenus sit rore gratiae & misericordiae, quem in animam sibi dantem ingressum cupit effundere. Sicut ros caeli nocturnus amovet siccitates, ita ros D. Jesu nocturnus & lacularibus tenebris aeterna vita stillavit humorem. etiam dictis verbis Christus vult insinuare se per multas noctis horas stetit ad fores pulsando, ita ut caputorum guttis nocturnis sit maddum; cum tamen ad primum pulsus debuerit aperire, sicut igitur amorem commendat futurum. Quasi diceret. An non vides meam in te benignitatem, an non & perseverantiam; Multis horis pulso ob tuum commodum, ob meum cur igitur ingratus te geris, nec aperis; Denique, quia quadam anima ita sunt lethifero sopore aggravata, ut nec vocem, nec pulsus stantis & ad fores expectantis attendant; nec inspirationes, nec conscientiae clamores, nec gehennae terrores curent tempore oportuno: ideo apud sapientem pronunciat: Vocavi & non respondisti, extendi manum meam, & non fuit qui aspiceret, despectisti. Prover. 1. omnia consilium meum, & increpationes meas neglexisti: ego quoque in interitu vestro ridebo, quando hic noluerit super vos tribulatio & angustia. Quia noluerit somnum excutere illo pulsante, & cor aperire, ut in eo caput suum reclinet gravatum multiplicibus nocturnis guttis peccatorum nostrorum; immo ingrati eum repellimus, & peccata peccatis adjiciendo caput ejus magis aggravamus: ideo cum tempus postremum surgendi erit, immetet in nobis soporem, quem quia excutere non valebimus, peribimus.

S. Amb.

Exem.

plum

Ex Epist.

Biblioth.

Isai. 29.

ni tempore oportuno antibus cordis eius insinua-
ta) oculos clausit in mortem aeternam, nec surgere
potuit dum voluit, vel dum velle visus est, quia
surgere noluit dum potuit.

*Exem-
plum a-
liud.*

Sic & alius quidam uicis deditus, dum frequen-
ter moneretur, ut à leuifero in iustitia somno tan-
dem exsurgere, ne morte aeterna infelix obdor-
miret, solebat respondere sibi ad penitentiam tē-
pus sufficiens superesse: ita nec voce inspirationis
diuinae, nec stimulo admonitionis humanae, nec
conscientiae pulsatione excitabatur ad meliorem
vitam; uerba respondebat lenta & somnolenta,
modo, ecce modo, sine paululum, & modo non ha-
bebat modum, sine paululum ibat in longum.
Quid tandem? Corripitur morbo graui, & nihil-
ominus de die in diem procrastinabat, donec tan-
dem penē ad extrema deductus, cum instaret Sa-
cerdos pro penitentia, in clamare coactus est: O

Ioan. Al-

Penitentia ubi est? Penitentia ubi est? De cetero pen-

Card.

nitere non uolo: ita iudicante iusto iudice, quia dum

Or. 5.

facere penitentiam potui non uolui. Haec docens, in-

Benediti

us respicit. patiens respexit omne conglutatum meum. Et incre-

Pro. 1.

io respicit. patiens respexit omne conglutatum meum. Et incre-

Surgens

um est quia Med-

icus ve-

nit. Surgendum est dum medicus iubet surgere, vi-

PARS III.

Surgens

quia Med-

icus ve-

nit.

nitens. Surgendum est dum medicus iubet surgere, vi-

Simile.

nitens. Surgendum est dum medicus iubet surgere, vi-

Multis

resistunt

luminis.

luminis. De his uerum est illud Job: ipsi sunt rebelles lu-

Job. 24.

minis, ne scierunt uisus eius, nec reuersi sunt per seuitas

eius. Si subito apparuerit aurora, arbitrantur acci-
bram mortis; & sic in tenebris quasi in luce ambu-
lam. Cum apud eos agitur de uita melius institue-
da, de morum correctione, de preparatione ad
gratiam, de confessione frequentanda, de recogit-
andis peccatis praeteritis, rebelles sunt huic luci.
Reputant hos sermones, quasi ageretur cum eis de
umbra mortis, cum sit aurora quae eis offertur ad
dissipandam caliginem. Sed nolunt reuerti per se-
mitas lucis, ne sciunt & repudiant uias eius; sic in
tenebris quasi in luce agunt; sic soporati se vigiles
esse existimant, & tandem somnum morti infeliciter
conjugunt. De similibus eleganter dicebat
S. Chrysol. hom. 39. Sunt qui se non in cubili, sed in
ipso collocant sepulchro: qui se non somno, sed morti
tradunt. Quos Gallus non commones, Lucifer non sus-
citatur. Sol ipse non reuocatur, nec producit ad lucem.

Comparari solent hi populi quibusdam Ath-
lanticis & Aethyopiis, de quibus tradunt Histori-
ci, quod Solis sint inimici, quodque tempore ortus
& occasus ipsum maledictionibus petant. Et tamē
lucē nihil iucundius, quae omnium etiam origo est
bonorum, tēlurem fecundans. Sed nigri istius pop-
uli nigra nox eum placeat, hostes sunt aurorae &
lucis. Sic quibusdam etiam Christianis nox inop-
tantiā & peccatorum grata est, fugiunt lucem uer-
itatis & auroram gratiae. si de his cum eis sermo-
nem in eas, displicet illis, quia sunt rebelles lumi-
ni. *Lux uenit in mandam, & dilatauit hominis*
magis tenebras, quam lucem. In horum forte se
quendam fuisse ante conversionem suam agnos-
cit S. Augustinus, sic de se dicens: *Et ai nubes ma-*
gna & tenebrosa ante oculos uanitatis meae, ita ut uo-
dero non possem Solem iustitiae. Et lumen ueritatis, in-
uoluebar in tenebris suis tenebrarum tenebris am-
bulabam, quia lumen non cognoscebam, & ad tenebras
per tenebras ambulabam.

Aethy-

opi, Solis

inimici.

Ioan. 3.

ambula-

re.

Comparari uerum possunt uiciorum, qui dum um-
bram amat, sub arborem se proicit, ut obdormiat.
Inretit Sol se uertens, tandem & ipsum attingit,
& oculos eius ferit, ut exsurgat, & uiam profe-
quatur, quodammodo monens, sed ipse nolens som-
num deferret, galeam in caput trahit & palliū,
his obvelat oculos suos, & rellit radiis Solis som-
num exturcentibus. Sic lumen est rebellis, sed gra-
uissimo suo damno & periculo. Coatingit enim
tandem eum finitio Solis lumine exurgere, & uer-
uile ceptum proficere, ut ad desinatam pertun-
gar terminum. Verum noctis tenebris impeditus,
nec uiam agnoscat, nec securē ambulat; sed el in-
predonum manus inuenit, uel in saxa & foveas
impingit, uel toto aberrat itinere; ita ut non affe-
quatur scopum. O quoties Christianus somno len-
tis contingit in uia salutis negligentes esse tempo-
ris & lucis, ob soporem quem ad amant, tandem-
que terminum non affequet, sed impingere in tene-
bris, & praecipites ruere in abyssum damnatio-
nis, de abyssu iniquitatis! Ideo ne sero nimis am-
bulemus, sero monchat Dominus: *Ambulare*
Ioan. 12.
diuina

diu incan habetis, ne tenebra vos comprehendant.

Quid factu ad v. Sed in praxi declaramus quid a nobis requiratur hoc facio tempore, ut verè obtemperemus voci & monitioni Apostoli: Fratres, hora est nos de somno porè surgere.

Excitantia est mens nocturno vel matutino tempore, ut cogitet serio de vità præteritâ, de præfenti negligentia, de anxietate futurâ. Jam tempus oportunitum est peragendi quod se fecisse testatur Rex & Propheta: *Meditabar nocte cum corde meo. Et excitabar, Et suscepit spiritum meum.*

Jam proluxa sunt affatum noctes, ideo tu excitatus lucidi examinis accendens facti, quacunque in te sunt, perclustra: forsitan maximam vitæ tuæ partem nox torporis sibi vindicet: Multa in obscuro delitebant maculosa, quæ tu autumas esse fulgida; nam quandoque fordet in discretione Judicis, quod fulget in estimatone operantis. Cum autem nostri Judicis adventus, etiam postremus, nobis nunc proponatur, videndum quæ in nobis illius oculis possunt displicere, ut expungantur: videndum ut futuræ ætati consulatur, ne vacua lucis, lubrico proptereat vestigio ad regionem umbræ moris. Salus ergo nostræ negotium nunc nobis maxime cordi esse debet; & ideo cum fervore renovandum est propositum de cætero non peccandi, & ideo perfectius servandi, agnoscendo cum confusione & compunctione teporem præteritum, illumque excutiendo. Quod in adventu Judicis fecisse velles pro tuâ securitate! Hoc nunc conare ad effectum deducere. Utinam cum Propheta possit dicere: *Nunc cepi.*

Excitantia est mens ad considerandum amorem Redemptoris in primo suo adventu, quando se totum pro nobis dedit & effudit; conandum etiam ut amor amoni rependatur. Et ideo attendendum est modo illud Propheta: *Consurge, laudâ in nocte, in principio vigiliarum, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini.* Effunditur cor, non solum per compunctionem & dolorem, sed etiam per amorem. *Sperate in eo omnia congregatio populi, effundite coram illo corda vestra.* Deus adiutor noster in æternum, inquit Pfalter. Effundendum ergo cor in ista aquæ per lacrymas compunctionis, effundendum in ista ceræ liquefactis per ignem divini amoris: *Atque amorem illius qui amorem amoris tui descendit ut uterum Virginis, ut amorem suum amoris tuo copularet, humiliando se, sublimando te, conjungendo lumen æternitatis suæ limo mortalitatis tuæ.* Excitandus hic omnis torpor exemplo S. Bernardi: *Ardorem desiderii Sanctorum Patrum suspirantium Christi in carne præsentiam frequenter cogitans; confunderi & compungi in memetipso, & nunc vix consueo lacrymas, ita me pudet teporis & corporis miserabilem temporum horum. Cui namque nostrum tantum ingerit gaudium gratia hujus exhibitio; quantum accenderas desiderium*

veritibus sola promissio? Itaque per obsequium aliquod speciale, renovanda est de die in diem memoria Redemptoris pro salute nostra advenientis, sive per orationem mentalem, sive per vocalem. Sic rudiores saltem hebdomadam offerant Rosarium Virginis, in quo mysteriis Redemptionis nostræ rememorantur, & Angelica Salutatio in numero mystico reperitur, gaudium renovans quod Virgo concepit pro omnium redemptione, dum Filium Dei meruit concipere, & mundo Salvatore redere. Nemo etiam immemor sit tertio in die ad pulsum campanæ ter Angelicam illam repetere Salutationem, cum adjuncto triplici versu: *Angelus Domini, etc. Ecce Ancilla Domini, etc. Et verbum Caro factum est.* His enim mysterium hoc quod modo recollitur cum gratitudine & affectu in mentem reduci debet, idque Deo gratissimum est. Ude in lib. *Infinitæ divinæ pietatis* lib. 4. cap. 3. legimus, quod devotissima virgo S. Gertrudis, cum in choro quodam R elponorio caneretur, *Verbum Caro factum est*, & chorus se profundè inclinaret ob reverentiam Domine incarnationis, intellexit Dominum dicentem: Quotiescumque aliquis cum devota gratitudine se inclinât in verbo isto, gratias agens mihi, quod pro amore ipsius dignatus sum homo fieri, toties ego stimulis propriæ mansuetudinis meæ infligatus, me ipsi dignantissime reinclino, & ex intimo cordis affectu Deo Patri omnem fructum beatissima humanitatis meæ offero dupliciter, in augmentum beatitudinis æternæ hominis illius.

Quo ad fieri potest, toto Adventus tempore non est omittendum sacrificium Missæ. Ibi specialilimè renovatur memoria incarnationis & adventus Domini, ideoque cum attentione & devotione ad hunc effectum (maximè nunc) proponit illi interesse. Oportetque meminisse illius quod docet Thom. à Kemp. l. 4. de imit. cap. 2. *Quoties, inquit, hoc mysterium recolis, & Christi corpus accipis, toties tuæ redemptionis que agis, & participas omnium meritorum Christi efficietur. Charitas enim Christi nunquam minuitur, & magnitudo propitiationis ejus nunquam exhaustur. Ideo nova semper mentis renovatione ad hoc disponere te debes, & magnum saluti mysterium attentè consideratione pensare. Ita magnum novum, jucundum tibi videri debet, cum celebras, aut missam audis, ac si eodem die Christus primum in utero Virginis descendens homo factus esset, aut in cruce pendens pro hominum salute saceret. Hæc ille. Neque solum Missa audienda est, sed etiam adventus initio sacra communio est recipienda, quæ est instar panis illius, qui Eliæ dormienti ab Angelo exhibitus fuit, ut torpore eliminato alacriter viâ Domini curreret. Sacra scilicet communio novum cor, novum animum, novum spiritum suggerit, quia per illam inquamur Dominum JESUM*

yo-
Solia
sco.

3.

12.

CHRISTUM, ut Apostolus in epistola hodierna nos commonet.

*Operibus
charitatis
sufficien-
dum.*

Matt. 23

*Adi-
stentia a-
lia bonis
operibus
ad iun-
gendam.*

4. In memoriam beneficentiae quam Dominus JESUS adveniens nobis exhibuit, hoc sacro tempore operibus charitatis & beneficentiae, in egenos magis insistentium, quam alias: sic indimus Jesum, si eius membra, hoc est pauperes, cooperimus & vestimus. *Quo uni ex minimis meis fecerit, mihi fecerit*, inquit ipse. Venit ut nos pasceret, foveret; nudosque vestiret, vult & ipse recipere pasca à nobis, foveri, conregi, in pauperibus. In secundo adventu suo specialem exiget huius reiterationem, regnum suum daturus his qui esurientes paverint, & egenos foverint; ignem aeternum & maledictionem inflicurus his qui id contempserint, aut neglexerint.

5. Cum oratione & misericordiae operibus congruum est abstinentiam aliquam adungere in honorem adventus Domini. Oratio, elemosina, jejuniium, res sine legati eum dignè excipietes, et jusque adventui ad gratulantes, quos Scipio benevolentissimè excipit. Solum fuit antiquitus sicut quadragesimam in honorem passionis, sic & adventus tempora jejuniis consecrare in honorem incarnationis. Et quidem nunc solis claustris & Religiosorum cenobiis haec obligatio relicta est: attamen pii fideles saltem unum vel alterum hebdomadae diem sacrationi hoc tempore Christo per jejuniium solent consecrare, nec sine ampla mercede. Felix qui id voluerit imitari, & delecto saporis ingluvi ac remulencia, sobrie & pie resolverit vivere, expectando beatam spem, & adventum gloriae magni Dei. Haec itaque sunt praecipua monita, & quasi stimuli communes omnibus Christianis, quibus excitantur à letargo & sopore, ad implentes illud Apostoli: *Frater, hora est, nos de somno surgere.*

LECT. 4. DOMINICA II. ADVENTUS
bipartita. *Cum audisset Joannes in vinculis opera Christi, etc.* Math. 11.

*PARS I.
De vinculo S.
Joannis.*

Dan. 5.

Quam periculose veritas annuncietur apud Magnates impietati deditos, haec Joannis vincula luculenter nobis ostendunt. Cui enim apud eos locum habeat illud; *Si liber, licet*, corripitur aut argui nolum, sed saevius in eos qui veritatis verbo eorum pravis desideris occurrant, & obnuntiantur. Hinc fit ut in antris Principum vix lingua reperitur quae audeat eorum vitia & de decora reprehendere: at quia illa deest, vult quandoque Deus, ut ipsi muri & parietes ea proloquantur. Ideo quia nemo arguebat *Balsazar* Regem, mittit e caelo manum, quae linguae officium excquatur, & ei impietatem suam representet, in pariete aule stupenda exarans verba, regium caput impotentia, qualia nec os nec manus cuiuspiam in Palatio Regi ausa fuisset representare.

At in Palatio Herodis non defuit lingua Prophetarum, velut caelestis manus, & calamus Scribae

velociter scribentis; non quidem in muris, seu superficie marmoris, sed in corde duro & marmoreo Regis, sicut peracuto haec continuo exarans: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*. Quapropter non potuit non accerere in caput suum odium, cum Herodis Regis, tum etiam & maxime Herodias Regem illecebris suis dementantis. Et hoc odium patriciale in corde utriusque accensum, primum quidem in minas oblituit, & mox crescens, per carcerem, compedes, & vincula sese publice profudit & prodidit, ac tandem flammam concepit tantam, quae non nisi Prophetarum veritatem annunciantem creore & necesse potuerit sopiri. Tanta est enim mulierum libidini addictarum crudelitas, ut nihil moderatum suadeat, sed extremum exitum obstitentibus sibi moliantur; ut merito dixerit Ecclesiasticus: *Non est caput nequius super caput calverit, quam est ira super iram mulierum.*

Hoc ipsum agnovere Antiqui, qui Veneti quae in Arcadia colebatur, hoc Elogium adscripserunt, *Dea Machinatrix* Uti de & hinc mihi exclamare libet: O ignis infernalis luxuria, cuius aminus anima adultera, cuius scintillae machinationes & prava consilia, cuius flamma superbia, cuius fumus crudelitas & saevitia, cuius cinis infamia, cuius finis gehenna! Ad crudelitatem lascivae cordis iudicandam dicitur ad Achab, quia uxoris impulsu occiderat Nabot, ut ejus vinea potiretur: *In loco 8. Reg. 21 in quo linxerunt canes sanguinem Nabot, in eo canes lingunt sanguinem suum. Et meretrices lavabunt se in sanguine tuo.* Quare lavabunt se meretrices in sanguine isto? Quia exemplo pessimo Achab & Jezabelis videntur edoceri crudelitatem in eos qui concupiscentiae ipsarum obnuntiant, sicut crudeliter saevierunt Achab & Jezabel in eum qui concupiscentiae ipsorum obstitit, dum vineam alienam in horti oleum voluit convertere. *Ocruen 8. Ambr. ea luxuriosus! Sic luxuriosus fuit ut oleum desudaret. lib. de sic cruentus ut propter oleum hominem occideret.* La-Nabot, vent ergo se meretrices in sanguine ejus ut sic prodant in illa Regis perfidia meretriciam quandam inesse sententiam.

Cum igitur Joannem veritatis Praeconem audis in vinculis, memor esto hoc luxuriosos pro moremper habuisse, ut compedes, vincula, serurumque stringerent in eos qui sibi obstitunt, si re-jus corum potiantur. Exempla ea de re habes sacris in litteris notissima.

1. Cur Joseph justissimus & innocentissimus carceri & vinculis traditur; ita ut ferrum pertransierit animam ejus, nisi quia in eum saevit adultera, cuius luxuriantibus votis obnuntiat, cui etiam pall. uni dimittit, ne attractu nefario contamine-tur? 2. Cur Susanna ad tribunal rapitur, lapidibus mox obruenda, nisi quia saevit inveterata concupiscentia inveteratorum dierum malorum, quam ea obstitente complere non potuerunt? 3. Cur Urias Hethaus fidelis Regi miles ita subdole à reliquis copiis detelictus perimitur, nisi quia Davi-

Marc. 6.

*Lascivi-
crudeles.*

Ecc. 25.

*Venas
Dea Ma-
chinatrix*

In loco 8. Reg. 21

8. Ambr.

La-Nabot, cap. 12.

*Exempla
rum, in
ripiente
savien-
tum.*

1.

Gen 39.

2.

Dan 13.

3.

1 Reg 17.

Davi-